

LBRIS

We know
books

VALENTINA GEORGESCU

Un paradis împrobabil

EDITURA PENTRU ARTĂ ȘI LITERATURĂ
București, 2025

PARTEA ÎNTÂI

DUPĂ CE SE MUTASE LA ORAȘ, la mama ei, caisul, merii și gutuii din curtea de la țară încă mai aveau rod în amintirile Emei. Tufele de petunii, de noptițe și de regina nopții o ameteau cu parfumul lor, bolta de viță încărcată de ciorchini grei de struguri cu gust tămâios făcea încă umbră deasă. Caprifoiul crescuse mare și stufoș, se întinsese deasupra întregii marchize de lemn vopsit în verde, scorojită pe alocuri, iar dinspre florile firave se revărsa încă o răcoare înmiresmată, ca în serile de vară de după vîpia de peste zi, când Simion, bunicul ei, stropea grădina și spăla trotuarul din fața casei.

La etajul patru al unui bloc, se simțise de la început izolată și foarte singură. Rapunzel închisă într-un turn care mirosea cel mai pregnant a pește prăjit. Mama ei era un fel de nălucă. Pleca de dimineață, venea seara. Vorbea puțin, strictul necesar, și chiar și asta părea să o irite, să o stoarcă de energie. O întreba cum fusese la școală, îi verifica și semna carnetul de note, ca să bifeze și acest lucru de pe lista ei de obligații dintr-o zi, mâncau, abia privindu-se, zi

după zi, după zi la fel. În același apartament cu două dormitoare – al mamei, învăluit mereu într-o negură dulce, florală –, o baie, cu o cadă deasupra căreia un colț de perete era acoperit de igrasie, și o bucătărie foarte mică și întunecoasă, cu un iz ușor stătut, de mâncare. Plus un balcon, unde vara bătea soarele toată după-amiaza, întetind duhoarea înecăcioasă de mușama încinsă, praf și ploșnițe, și în care un cactus bătrân și apatic zăcea într-un colț, într-un vas mare de teracotă decolorată și ciobită pe alocuri. La șapte ani, când venise acolo și ieșise pentru prima oară pe balconul ăla, i se păruse atât de sus, că mintea ei se crezuse într-un zgârie-nori. O luase ameteala și i se făcuse frică.

Tot frică îi fusese și în prima zi de școală, iar sentimentul acela o însoțise în toate clasele primare și aproape întreg gimnaziul, deși nu ar fi putut niciodată explica de ce. Era o fată politicoasă, liniștită, nu excepțională, dar silitoare, lăudată ocazional, dojenită rareori, prezentă la toate evenimentele școlare. Nu avea, ca alte colege, cea mai bună prietenă, nici o gașcă cu care să meargă la cinema, cum vedea la alții, dar se străduia să socializeze, să nu fie izolată. Înțelesese că asta nu aducea lucruri bune. Se juca și vorbea cu colegii de clasă și cu copiii de la bloc, dar era suficient ca cineva să facă o remarcă deplasată, oricât de nevinovată, că se simțea ca și cum i-ar fi furat toată încrederea de sine și pofta de răs, de viață. Atunci prefera să rămână închisă în casă, să se gândească la toate și la nimic, să citească mult sau să se uite la televizor și să se creadă personaje din poveștile sau filmele pe care le vedea, cu

gândurile și atitudinile lor, pentru că ale ei sigur nu plăceau nimănui și îi aduceau numai necazuri.

În drumul de acasă la școală și înapoi, se oprea adesea să identifice elemente definitorii ale caselor, să găsească la exterior un tipar, o amprență a vieții lor din interior, care sigur era mai fericită, mai luminoasă decât a ei. Toamna și iarna, când se întuneca mai devreme, iar luminile erau deja aprinse când ieșea ea de la ore, privind prin ferestrele de toate formele și mărimile, încăperile îi păreau niște acvarii luminate, fiecare cu speciile sale de viețuitoare, fiecare cu decorul propriu, și făcea același exercițiu de imaginație. Când ajungea acasă, se închidea în camera ei și scria poveștile oamenilor din casele observate, încercând să le inventeze din toate fragmentele pe care le strângea în memorie ca pe niște cioburi colorate într-un caleidoscop, cu bunele și cu relele lor, cu mirosurile, lumina și umbrele care le deosebeau, fiecare cu alte zgomote, cu alte tăceri. Era refugiul ei preferat, iar nemulțumirea față de realitatea care o înconjură o făcea creativă.

În vacanțele de vară, se întorcea la țară și se simțea pentru scurt timp liberă din nou, dar când începea să miroasă iute, a frunze uscate puse pe foc, era semn că trebuia să revină acasă. La mama ei. La izolarea, singurătatea și tristețile ei.

– De ce plângi de fiecare dată când trebuie să vii acasă?
Nu te bucuri?

– Ba da.

– Nu ai acasă tot ce-ți trebuie?

– Ba da.

– Și-atunci?

Ea ridica doar din umeri și tăcea, cu privirea rătăcită.

– Ar fi bine să fii mai recunoscătoare pentru ce ai, îi mai spunea mama ei, și cu asta discuția se încheia.

Eugenia îi cerea mereu să nu o facă de râs, să fie perfectă, și Ema habar n-avea ce însemna asta pentru mama ei și cum se făcea.

„Nu mai merge cu pași așa mari și apăsați, de zici că ești băiețoi, e de ajuns că ești deșirată și ai pieptul ăla plat. Fii și tu mai rafinată, mai grațioasă. Și nu mai sta cocoșată, c-o să rămâi așa!“ „Pune burta pe carte, ca să ai ceva de zis când deschizi gura, nu să stai ca muta sau să spui prostii. Altfel, te-ncalecă toți cum le vine și te batjocoresc.“ „Nu știu cu cine semeni așa de neîndemânică. Eu, la vârsta ta, țe seam covoare, și tu nu ești în stare nici măcar să coși niște amărâte de cruciulițe sau să împletești un fular simplu.“ Asta îi tot repeta mama ei, sub diferite forme, în loc să-i spună că părul ei șaten cu reflexe arămii lucea frumos, că nasul ei mic și drept era drăgălaș, că buzele pline și ochii verzi-aurii sau felul în care își înclina capul și își înălța bărbia când vorbea aveau un ceva fermecător, feminin, ispititor, ce compensa pentru silueta ei încă fără forme.

Nu o lăuda niciodată. Nu îi spunea că este frumoasă sau deșteaptă. Nici că o iubește. Nu o încuraja niciodată. Doar o dojenea. Sau era nemulțumită când i se părea că nu este îmbrăcată ori pieptănată pe placul ei. Așa că Ema creștea fără să se considere atrăgătoare ori pricepută la ceva, doar căutând mereu această confirmare la cei din jur.

Mai târziu în viață, bărbații care i-au spus că este frumoasă au cucerit-o imediat. Dacă erau sinceri sau nu, ori

simțeau doar naivitatea și vulnerabilitatea ei, Emei nici nu i-a păsat. I-a plăcut doar că, fie și numai pentru o noapte, lor așa li se părea trupul ei fără niciun fel de rotunjimi, pielea rozalie, chiar roșiatică și cu tendințe de iritare, dacă era prea frig sau prea cald și nu folosea cremă, din abundență, peste tot, tenul schimbător, uneori cu pete roșii care se descuamau și pentru care nu găsea niciodată tratamentul potrivit, părul care iarna era mai întunecat, iar vara se decolora de atâta stat la soare și pe care ea a început să-l vopsească imediat după terminarea liceului.

De câte ori Ema greșea, Eugenia o făcea să se rușineze. Atunci se simțea și mai mică, proastă și înspăimântată. Când luase prima notă de opt din viața ei, la lucru manual, învățătoarea crezuse de cuviință să spună asta în gura mare într-o ședință cu părinții și copiii.

– Cum opt? De ce?

– Pentru că nu și-a făcut tema la *Să țe sem frumos*, doamnă. Nu m-am așteptat la așa ceva de la ea, să știți.

Eugenia s-a uitat la Ema, cu privirea ei puternic fardată încrunțată și tăioasă, cu buzele foarte rujate strânse, cu maxilarul pudrat încleștat.

– O să țeși acasă pân-o să-ți dea sângele pe nas! i-a șuierat printre dinți. Tu chiar nu poți să faci nimic bine?

Ema a ascultat-o, cu capul plecat, cu urechile vâjâindu-i, cu obrații fierbinți de rușine. Iar sentimentul că nu era la locul ei, că nu știa cum să facă bine ce făcea rău a devenit tot mai apăsător.

Cel mai dureros a simțit absența unui tată atunci când copiii de la bloc au început s-o întrebe despre el. Și cum ea

nu știuse ce să răspundă, ei au început să râdă de ea. Era în clasa a treia și lumea ei începuse să se întunece și mai mult. Și să devină tot mai mică. „Nu mai pune atâtea întrebări. Răspunsurile n-or să te facă mai deșteaptă. Vezi-ți de carte și lasă prostiile.“ Așa răspundea Eugenia de fiecare dată curiozităților ei.

– Vreau să știu unde e tata, i-a spus într-o seară, când erau amândouă la masă în bucătăria lor strămtă, cu lumină slabă și miros de cimbru și cafea la ibric. Râd copiii de mine și mă fac orfană. Îmi zic să mă duc la casa de copii.

În spatele expresiei veșnic indiferente a Eugeniei a apărut o vagă panică.

– Nu te mai juca atunci cu ei, i-a răspuns, ridicându-se de la masă și făcându-și de lucru cu niște vase din chiuvetă.

Ema a trântit furculița, s-a ridicat de la masă și s-a închis în camera ei. A adormit plângând cu fața în pernă.

– Hai să mergem în oraș, la cumpărături, vrei? i-a spus Eugenia a doua zi.

I-a cumpărat o rochiță albastră înflorată, cu mâneci bufante și volan pe poale, și sandale albe de lac. Era început de primăvară și mirosea a cireși înfloriți și a praf. Au mers împreună la cofetărie, s-au așezat pe terasă cu câte o prăjitură. Ema a primit o savarină.

– Uite, preferata ta, i-a zis Eugenia și a mângâiat-o stângaci pe creștet.

Dar savarina nu era preferata ei, pentru că Emei nu-i plăcea frișca. Ei îi plăcea amandina. Cea mai dulce dintre toate prăjiturile. Cu blat pufos și însiropat cu mult rom, cu cremă fină de unt și cacao și o glazură lucioasă de ciocolată,

cu un moț mare de cremă și un strop de jeleu acrișor în vârful. Prăjitura care alină orice durere sufletească.

– Uite, a început Eugenia să vorbească, după ce a luat o gură de cafea. Am înțeles că râd copiii de tine, dar să știi că așa sunt copiii, răi. Și oamenii, în general. Să nu uiți asta niciodată.

S-a oprit, a scotocit prin poșetă după pachetul de Snagov, a scos o țigară și a aprins-o cu o brichetă mică, argintie, ținând-o între degetele mâinii ei osoase, albe, cu unghii foarte lungi și roșii. A tras din ea, vârful țigării a lucit incandescent, a suflat prelung, cu capul mult dat pe spate, și a scuturat-o într-o scrumieră de porțelan cu un colț ciobit. Ema a tăcut. Fumul iute i-a ajuns la nas, a deranjat-o, dar a rămas nemișcată, cu lingurița înfiptă în savarină, așteptând. Pe strada în pantă a trecut o Dacia galbenă, accelerând ca să urce mai ușor. Mirosul de eșapament a ajuns imediat la ele, s-a împletit cu cel de țigară. Ema a lăsat lingurița pe farfurie și a luat o gură de suc.

– Data viitoare, a reînceput Eugenia să vorbească, privind dincolo de Ema, să le spui că tatăl tău a murit. Într-un accident de motocicletă. Undeva departe, în munți. Așa să le spui, dacă mai râd de tine, bine? Hai, termină-ți prăjitura acum și să mergem, că am pierdut și-așa destul timp și ai lecții de făcut.

A tras din nou cu sete din țigară, cu ochii rimelați mijiți, privind departe. Pe filtru rămăsese o urmă de ruj roșu, cremos, la fel ca și pe ceașca de cafea. Ema a încuviințat din cap, cu paharul încă la buze, fără s-o privească. Mama ei o mințea. Știa precis asta. Așa că n-a întrebat-o unde este

înmormântat tatăl ei, nici altceva de felul ăsta, iar Eugenia a răsuflat ușurată în sinea ei.

Bunăvoința sporadică a mamei ei o făcea vulnerabilă emoțional. Tânjea atât de mult după iubirea, după atenția ei, iar prin negura sentimentelor care o încercau spera de fiecare dată că lucrurile se vor schimba. Uneori, pe măsură ce creștea, avea și momente în care parcă o înțelegea. O mamă singură, copleșită de griji, de responsabilitățile de la serviciu și de acasă. Și poate că avea dreptate, poate că ea chiar nu era cel mai cuminte copil din lume. Altfel, de ce i-ar fi tot spus mama lucrul ăsta atât de des? Se simțea vinovată când țipa la ea și își spunea că sigur n-o făcea de pomană, că ar fi putut lua note mai mari la desen sau la lucru manual, că ar fi putut să-și amintească să arunce gunoiul, să fie atentă și să cumpere telemea în loc de brânză proaspătă de vaci, să dea cu aspiratorul, și să ștergă praful, și să pieptene ciucurii covoarelor, și să calce lenjeriile de pat scrobite mai bine decât o făcea, să ajungă acasă la timp pentru cină, nu să o facă să aștepte cu masa după o zi întreagă de stres la birou. Însă mai târziu, vinovăția a fost înlocuită de un fel de satisfacție, când Ema și-a dat seama că doar așa era văzută și a început să caute nenumărate feluri în care să o supere pe mama ei, doar ca să-i atragă atenția.

Nu i-a părut rău când a zgâriat o mașină și mama i-a confiscat ceasul de mână, nici când a furat flori dintr-o curte și a bătut-o cu linia la fund, nici când și-a tăiat singură părul și nu a mai primit de mâncare la cină. Nu a plâns nici când și-a rupt mâna. Atunci chiar s-a bucurat. Niște vecine au chemat ambulanța, una dintre ele a însoțit-o până

la spital, de acolo medicul a sunat-o pe Eugenia la birou. Ea a ajuns abia pe seară, era închidere de lună și nu putuse pleca mai devreme. S-a așezat lângă Ema pe marginea patului și a cuprins-o stângaci în brațe. Mirosea frumos mama ei, a tuberoze, și era caldă. Ema nici nu crezuse că putea să fie altfel decât rece și a fost surprinsă. Și-a lipit urechea de pieptul ei și i-a ascultat respirația, bătaile inimii, reverberația vocii care îi cerea medicului explicații.

În gimnaziu însă, ceva s-a schimbat. Brusc, prezența mamei nu a mai contat. Era chiar mai bine că lipsea atât de mult de acasă, că era indiferentă, că în afară de ce se întâmpla la școală nu părea să o intereseze altceva. Era mai bine așa, era mai liberă. Chiar se întreba cum de fusese atât de proastă de nu-și dăduse seama de asta până atunci.

Emil a apărut în lumea Emei în clasa a opta. I-a remarcat mai întâi pulovărul roșu-aprins cu anchior pe terenul de sport din curtea școlii, într-o după-amiază de martie. Ultima oră nu se făcuse, toți colegii ei plecaseră, dar ea preferase să mai rămână, fără chef să meargă deja acasă. Era un început de primăvară surprinzător de cald. Printr-o fereastră deschisă pătrundea susurul naturii și un aer cu iz aspru de lemn ars, iar sala de clasă era scaldată în rozul vag al amurgului. De afară s-au auzit râsete. A fost curioasă și s-a dus să vadă cine era. Doru, colegul ei de bancă, juca baschet cu un alt băiat, cu un cap mai înalt decât el, cu o coamă leonină lungă și creață, total neconformă cu regulamentul școlar, cu râs vesel și entuziast. Și cu un pulovăr roșu-aprins cu anchior.

– Hei, salut! Nu vii să ne faci galerie? a strigat-o când a observat-o.